

Zoek de verschillen. Rob van Wijnen, Annemarie Woudstra en Ivo van der Helm houden hun zelfportret voor. FOTO'S: RONALD BAKKER

Ada van Wonderen schaaft de kennis van Neeltje de Kler nog een beetje bij.

Geconcentreerd kneedt de vriendelijke Wil van der Zee het 'vuurtje in het midden' na, zoals de docente haar model noemt.

Voor Josephine Sanders is de cursus echt vakantie. Ze nam er een week voor vrij.

Creatievelingen leven zich uit in Oost

De laatste week van de zomervakantie is aan- gebroken. Badend in het zweet hebben we verkoeling gezocht, maar ook rillend ge- schuild voor de regen. Kinderen gingen met opa en oma naar het binnenzwembad, vol- wassenen dronken een drankje in het park, voeren door de grachten en gingen de festi- valletjes af. DOOR NIENKE OORT

Vakantie of niet, iedere Amsterdammer heeft geprobeerd het ervan te nemen. Op de valreep volgde een aantal van hen daarom nog een creatieve zomercursus bij MK24 in Amsterdam-Oost.

„We worden langs de verschillende klasjes geleid en beginnen bij 'Schilderen op stevig formaat', een les van Babet Wentink vol vriendelijke mensen. „Lekker los op een vel van honderd bij zeventig, je grenzen verleggen. Omdat het een week achter elkaar is, is het heel intensief. Beginners en gevorder-

den staan hier samen. Ik denk met ze mee. Help ze daar te komen waar ze naartoe willen. De groep kan het leuk met elkaar vinden, ook doordat we gisteren bijvoorbeeld eerst elkaar hebben geschilderd en daarna aan een zelfportret hebben gewerkt.”

Trots laten de cursisten het resul- taat zien. Universitair docent arbeids- recht Ivo van der Helm is een van hen. „Ik kijk wel wat serieus, ja. Maar ik was natuurlijk ook heel geconcen- treerd bezig. Dat is ook zo leuk. Als je zo met je handen bezig bent, ben je helemaal weg met je gedachten.”

De volgende cursus die we aan- doen, is al van ver te horen. Constante hoge hamerklapjes vliegen ons tege- moet. „Dit is beeldhouwen in steen”, licht Ada van Wonderen een 'tikje' overbodig toe. Hier staan de harde werkers. Bezweet en onder het puin slaan de deelnemers, allemaal dames, er fanatiek op los. De meesten hebben van klei een klein voorbeeld geboet- seerd van hoe hun werk er uiteindelijk uit moet komen te zien. De stukken steen, de een veel harder dan de ander, vliegen je om de oren. „Het model is handig om te zien wat er alle- maal van de steen afgehakt moet worden. Op die manier kan ik ook makkelijker begeleiden.”

En dat doet ze goed, vindt Neeltje de Kler. „Ik ben bang te veel weg te halen. Maar hier leer ik dat je niet alleen weghaalt maar ook vormgeeft. Ik ben nu echt helemaal van het hak- ken. Iedere ochtend ben ik weer blij dat ik mag. En ik heb er wonder boven wonder nog geen een keer spierpijn aan over gehouden”, schreeuwt ze boven de herrie uit.

„Dat is geen herrie, dat is muziek. Het is het ritme waarmee je over de steen danst”, verbetert de vrolijke Van

Wonderen ons.

Het absolute tegenovergestelde van deze les is het modelboetsen van Det Smeets. Het is doodstil in het lokaal. Met strakke blikken staren de cursis- ten geconcentreerd naar het model midden in de ruimte. Zwoeltjes steekt ze haar jukbeenderen in de lucht terwijl ze op haar zij op een plateau ligt en wordt nageboetseerd. Het is een bloedserieuze aangelegenheid. Met de hand wordt ze in alle richtin- gen gedraaid, ze geeft dan geen kick. „Zoals bij de Chinees”, grapt een cursist tot zijn eigen schrik.

We sluipen door naar boven, waar Guus Glass lessen etsen en lithografe- ren geeft en durven weer te ademen. Het enthousiasme straalt van de groep af. „Kijk, wat vinden jullie hiervan?” vraagt een gezellig gebrilde cursist al voor we überhaupt binnen zijn. Ze heeft een figuur op een stuk stof gedrukt. „De opdracht is out of the box”, legt leraar Guus Glass uit. „Normaal drukken we niet op stof.”

Litho is het maken van een afdruk op een steen, legt de leraar uit. Met een zwart vet krijtje wordt er op de steen getekend waarna de steen vocht- igit wordt gehouden en het tekenmate-

riaal vervangen wordt door drukinkt. Met een pers wordt de geïnkte teke- ning vervolgens op papier gedrukt, zo vaak men wil. „Het is een echte amb- bacht waar mensen soms behoefte aan hebben. Zoals mensen die de hele dag bezig zijn met digitaal werk. Die kunnen vaak niet wachten om hun vingers in het zuur te steken. Ze zijn soms echt verliefd op het werk.”

De glinsterende oogjes van de kunstenaars, sommigen komen hier al dertig jaar, verraden dat hij gelijk heeft. „Het werkt zo heerlijk versla- vend. Dat is haast niet uit te leggen. Het is heel puur wat je maakt. En omdat je het drukt, geeft het ook steeds van die mooie en verrassende effecten die je van tevoren niet had verwacht”, vertelt Josephine Sanders, publieksmedewerker bij het Rijksmu- seum. Het is de eerste keer dat ze dit doet, ze nam er speciaal een week voor vrij.

„De groep bestaat uit allemaal leuke mensen en het is heel gezellig. Want stil zijn we hier niet hoor. Ik ben alleen wel heel erg met mijn eigen ding bezig waardoor ik soms niet eens weet tegen wie ik eigenlijk praat.”